

การดูแลทารกเกิดก่อนกำหนดภายหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาลไปสู่บ้าน อาจทำให้มารดาเผชิญกับสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนดในระยะเปลี่ยนผ่านจากโรงพยาบาลไปสู่บ้าน โดยใช้แนวคิดสิ่งก่อความเครียดของนิวแมน (Neuman, 1995) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เป็นมารดาที่ดูแลทารกเกิดก่อนกำหนด หลังจำหน่ายจากโรงพยาบาลเชิงราชประชานุเคราะห์ไปอยู่ที่บ้าน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ. 2548 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2549 จำนวน 60 ราย เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามสถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ผลการวิจัยพบดังนี้

มารดาทารกเกิดก่อนกำหนดในระยะเปลี่ยนผ่านจากโรงพยาบาลไปสู่บ้านมากกว่าร้อยละ 50 ระบุว่าสถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดหลายสถานการณ์ และมากกว่าร้อยละ 50 ของมารดากลุ่มนี้ ระบุว่าสถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียด มีดังนี้

1. สถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดด้านร่างกาย คือ มีเวลานอนหลับไม่เพียงพอ (ร้อยละ 64.0)
2. สถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดด้านจิตใจ คือ รู้สึกกังวลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ ของบุตรว่าจะมีอาการรุนแรงกว่าเด็กอื่น (ร้อยละ 75.0)
3. สถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดภายนอกบุคคล คือ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการพาบุตรที่เกิดก่อนกำหนดมาพบแพทย์ตามนัด (ร้อยละ 69.7) ครอบครัวมีรายได้ลดลงเนื่องจากต้องใช้เวลาในการดูแลบุตรที่เกิดก่อนกำหนดเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 65.7) และค่าใช้จ่ายในการดูแลบุตรที่เกิดก่อนกำหนดเพิ่มขึ้นจนเกินกำลังของครอบครัว เช่น ค่านม ค่าเสื้อผ้าสำหรับทารกเกิดก่อนกำหนด เป็นต้น (ร้อยละ 61.5)

ผลการวิจัยชี้แนะให้พยาบาล ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการดูแลทารกควรตระหนักถึงสถานการณ์ที่เป็นสิ่งก่อความเครียดของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด ในระยะเปลี่ยนผ่านจากโรงพยาบาลไปสู่บ้าน เพื่อใช้ประเมินและวางแผนให้การช่วยเหลือมารดาเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม

Caring for a premature infant in the transition period from hospital to home may lead mothers to face stressful situations. The purpose of this study was to investigate situational stressors among mothers of premature infants in the transition period from hospital to home using Neuman's concept of stressors as the framework (Neuman, 1995). The purposive sample included 60 mothers whose premature infants were discharged from Chiangrai Regional Hospital 1 week previously, during September, 2005 to March, 2006. The research instruments included the Demographic Data Form and the Situational Stressors Questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of the study were as follows:

More than half of all mothers of premature infants during transition period, identified various situations stressors. In this group, more than 50% of them reported the following situational stressors:

1. Physiological stressors; including inadequate sleep (64%)
2. Psychological stressors; including worrying about infant's illness being more severe than other infants (75%).
3. Extrapersonal situational stressors; exceeding expenditure of the income on taking the premature infant to follow ups (69.7%) and less family income because of spending more time to care for the premature infant (65.7%) and exceeding expenditure of the income on caring of the premature infant such as premature formula milk and premature infant clothing (61.5%).

The results of this study suggest that nurses should be aware of the situational stressors in mothers of premature infants in the transition period from hospital to home. Then, they could assess and plan to provide appropriate interventions to mothers.